

Nr 21

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1960/61, i vad propositionen avser socialdepartementets verksamhetsområde, jämte i ämnet väckta motioner.

(3:e avd.)

Driftbudgeten

Femte huvudtiteln

1:0) **Arbetskliniken i Stockholm.** Kungl. Maj:t har i propositionen nr 2 (bilaga 3, punkt 1, s. 7 och 8 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för den 3 januari 1961) föreslagit riksdagen att till Arbetskliniken i Stockholm på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1960/61 anvisa ett reservationsanslag av 30 000 kronor.

Under denna rubrik har för innevarande budgetår anvisats ett reservationsanslag av 285 000 kronor.

Vid behandlingen av anslaget till arbetskliniken för innevarande budgetår hänvisade departementschefen till att möjligheterna till en ökning av verksamheten var små då det inte visat sig möjligt att lösa lokalfrågan för kliniken. Med hänsyn härtill samt till den reservation som beräknades komma att finnas på anslaget vid utgången av budgetåret 1959/60 upptogs anslaget med oförändrat belopp. Verksamheten vid kliniken har emellertid redan under förra budgetåret kunnat bedrivas intensivare än vad som förutsågs vid anslagsberäkningen, och reservationen å anslaget hade därför vid budgetårsskiftet gått ned avsevärt. De medel som står till förfogande för innevarande budgetår torde inte förslå för att uppehålla verksamheten i oförändrad omfattning. Det är av vikt att någon inskränkning av verksamheten ej behöver företas. Ytterligare medel bör därför tillföras kliniken. Då kostnaderna för densamma bestrides från reservationsanslag bör detta ske genom att erforderligt belopp anvisas på tilläggsstat. Departementschefen förordar, att 30 000 kronor anvisas.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

att riksdagen må till Arbetskliniken i Stockholm å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1960/61 anvisa ett reservationsanslag av 30 000 kronor.

2:o) **Bidrag till viss bostadsförbättringsverksamhet.** I två likalydande motioner, väckta den ena i första kammaren av herr *Bengtson m. fl.* (I: 334) och den andra i andra kammaren av herr *Hedlund m. fl.* (II: 391), har hemställts, såvitt nu är i fråga, att riksdagen på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1960/61 måtte anvisa ett reservationsanslag av 3 000 000 kronor till Bidrag till viss bostadsförbättringsverksamhet.

Beträffande motiveringen för yrkandet hänvisas till motionen II: 390.

Utskottet. Motionsyrkandet överensstämmer med ett av bostadsstyrelsen i samband med anslagsäskandena för budgetåret 1961/62 framställt yrkande. Förslaget har behandlats av departementschefen i propositionen nr 1 (bil. 7, p. 84). Departementschefen har därvid inte ansett sig kunna förorda anslag på tilläggsstat för nu ifrågavarande ändamål men i stället föreslagit en motsvarande uppräknig av anslaget för nästa budgetår. Utskottet anser, i likhet med departementschefen, att anslag för ändamålet inte bör anvisas på tilläggsstat och hemställer därför,

att motionerna I: 334 och II: 391, såvitt nu är i fråga, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

3:o) **Bidrag till inrättande av pensionärshem.** I de under föregående punkt omförmälda motionerna I: 334 och II: 391 har vidare hemställts, att riksdagen på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1960/61 måtte anvisa ett reservationsanslag av 5 000 000 kronor till Bidrag till inrättande av pensionärshem.

Beträffande motiveringen hänvisas till motionen II: 390.

Utskottet. Även förevarande yrkande ansluter sig till ett av bostadsstyrelsen framfört förslag, vilket behandlats av departementschefen i propositionen nr 1 (bil. 7, p. 85). Utskottet, som ansluter sig till departementschefens ställningstagande härvidlag, anser att anslag för ändamålet inte bör anvisas på tilläggsstat. Utskottet hemställer,

att motionerna I: 334 och II: 391, såvitt nu är i fråga, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Kapitalbudgeten

Statens utlåningsfonder

4:o) **Lånefonden för bostadsbyggande.** Kungl. Maj:t har i propositionen nr 2 (bilaga 6, punkt 1 s. 19 och 20 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för den 3 januari 1961) föreslagit riksdagen att medgiva, att under budgetåret 1960/61 preliminära beslut om lån, som skall utgå från lånefonden för bostadsbyggande, må meddelas intill ett belopp av 970 000 000 kronor.

Departementschefen anför, att den av riksdagen fastställda ramen för preliminär långivning under budgetåret 1960/61 grundas på ett minimiprogram för bostadsproduktionen, omfattande 63 000 lägenheter, av vilka 59 000 förutsatts bli föremål för statlig belåning.

Lånemedel har hittills under budgetåret disponerats för påbörjande av nya byggnadsföretag i sådan omfattning, att ett tillägg till medelsramen erfordras, om en hög och jämn sysselsättning skall kunna upprätthållas på byggnadsarbetsmarknaden. Det synes därför motiverat, att bostadsbyggnadsprogrammet nu utvidgas till att omfatta 70 000 lägenheter, vilket innebär att den höga nivå som uppnåtts för de senaste årens bostadsproduktion bibehålles.

En dylik utvidgning av byggnadsprogrammet förutsätter, att medelsramen för innevarande budgetår ökas med 105 000 000 kronor från 865 000 000 till 970 000 000 kronor.

Utskottet. Den av Kungl. Maj:t föreslagna utvidgningen av medelsramen för den preliminära långivningen innebär, att det av riksdagen för innevarande budgetår fastställda bostadsbyggnadsprogrammet utökas med 7 000 lägenheter till 70 000 lägenheter. Ökningen erfordras för att upprätthålla en hög och jämn sysselsättning på byggnadsarbetsmarknaden.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer,

att riksdagen må medgiva, att under budgetåret 1960/61 preliminära beslut om lån, som skall utgå från lånefonden för bostadsbyggande, må meddelas intill ett belopp av 970 000 000 kronor.

Stockholm den 14 februari 1961

På statsutskottets vägnar:

ERNST V. STAXÄNG

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet har närvarit

från första kammaren: herrar Näsström, Gillström, Boman, Einar Persson, Birger Andersson, fröken Andersson, herrar Axel Johannes Andersson, Thun, Bergman, Holmqvist, Bengtson, Fritz Persson, Ragnar Bergh, Lundström och Eric Carlsson; samt

från andra kammaren: herrar Staxäng, Petterson i Degerfors, Gustafsson i Stockholm, Malmborg, Karlsson i Olofström, Svensson i Stenkyrka, Blidfors, Almgren, Ståhl, Nilsson i Göingegården, Andreasson, Mellqvist, fru Lewén-Eliasson, fröken Elmén och herr Andersson i Knäred.

Reservationer

1) vid *punkten 2* (Bidrag till viss bostadsförbättringsverksamhet) av herrarnas *Bengtson, Eric Carlsson, Svensson* i Stenkyrka och *Andersson* i Knäred, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka motionerna I: 334 och II: 391, såvitt nu är i fråga, och att utskottets yttrande och hemställan därför bort ha följande lydelse:

»Genom alltför liten medelstildelning för budgetåret 1960/61 har vid förbättringslåneverksamheten tillämpats sträng restriktivitet. Då det synes önskvärt att så snart som möjligt ställa behövliga medel till förfogande för ändamålet, tillstyrker utskottet motionärernas förslag.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må med bifall till motionerna I: 334 och II: 391, såvitt nu är i fråga, till *Bidrag till viss bostadsförbättringsverksamhet* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1960/61 anvisa ett reservationsanslag av 3 000 000 kronor.»

2) vid *punkten 3* (Bidrag till inrättande av pensionärshem) av herrarnas *Bengtson, Eric Carlsson, Svensson* i Stenkyrka och *Andersson* i Knäred, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka motionerna I: 334 och II: 391, såvitt nu är i fråga, och att utskottets yttrande och hemställan därför bort ha följande lydelse:

»Bidragen till inrättande av pensionärshem upphörde år 1958. En rätt betydande eftersläpning i utbetalningen av beviljade bidrag kan konstateras på grund av att beviljade medel ej räckt till. Detta medför stora ränteförluster för berörda kommuner. Då det synes önskvärt att återstående bidrag utbetalas snabbt, tillstyrker utskottet motionärernas förslag.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må med bifall till motionerna I: 334 och II: 391, såvitt nu är i fråga, till *Bidrag till inrättande av pensionärshem* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1960/61 anvisa ett reservationsanslag av 5 000 000 kronor.»